

**FAABORG-MIDTFYN
KOMMUNE**

OBS! Dette er en høring og et udkast til en endelig afgørelse.

Miljø og Grøn Omstilling
Mellemgade 15, 5600 Faaborg

www.fmk.dk
fmk@fmk.dk

HØRING I HENHOLD TIL VANDLØBSLOVEN

Dato:
18-06-2025

Sagsnummer:
06.02.10-p19-6-25

Projektbeskrivelse for – ”Udskiftning af bundmateriale på 13 delstrækninger af skelbækken”.

Faaborg-Midtfyn Kommune har den 09. April 2025 søgt om godkendelse til at gennemføre vandløbsrestaurering i vandløbet Skelbækken, vandområde 04010_x. De fysiske forhold forbedres ved at der laves bundudskiftning og etableres gydebanker i vandløbet og der laves dobbeltprofil på enkelte delstrækninger.

Kontaktperson:
Biolog
Rasmus Kruse Bro

Mail:
rakbr@fmk.dk

Projektet sendes i offentlig høring og fremlæggelsen sker i henhold til § 25 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og – restaurering m.v.

Samtidig indhentes udtalelser fra interesserede myndigheder jf. § 25, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og – restaurering m.v.

Projektet er i offentlig høring i 8 uger fra d. 18 juni 2025 til d. 12. august 2025. Efter høringen vurderer kommunen om der kan meddeles godkendelse efter vandløbsloven.

Projektets parter

Ansøger: Faaborg-Midtfyn Kommune
Kontaktperson for projektet:
Maja Katrine Topp
Tlf.: 72534588 / mail: Matop@fmk.dk

Lodsejere: Se vedlagte lodsejer liste for berørte matrikler og lodsejere.

Beskrivelse af vandløbet

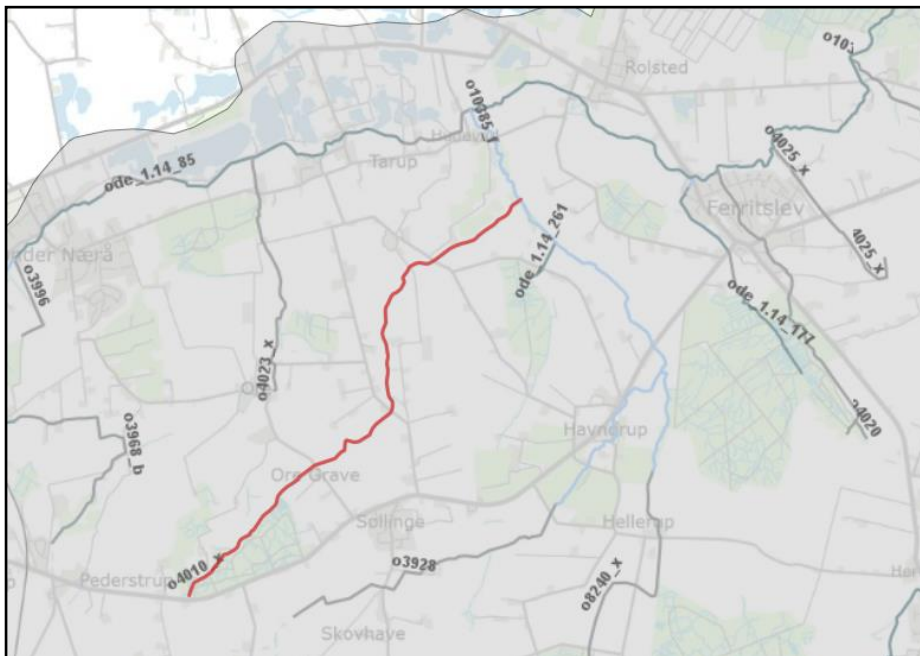
Skelbækken har vandområde id-nr. 04010_x og omfatter 5,158 km vandløb. Vandområdet er beliggende sydvest for Ferritslev, i den nordlige del af Faaborg-Midtfyn Kommune. Projektet er en del af vandområdeplanen for hovedvandopland 1.14 Storebælt.

Den økologiske tilstand på projektstrækningen er i henhold til Vandområdeplan 2021-2027 opgjort til at være moderat. Dette beror på en ikke-god økologisk tilstand for nationalt specifikke stoffer, og at tilstanden for smådyr er vurderet til moderat økologisk tilstand, mens tilstanden for planter, alger og fisk er ukendt.

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

Herunder ses kort, hvor Skelbækken er markeret med rødt og placeringen ses i forhold til Ferritslev og med udløb i Hellerup Å (lyseblå).

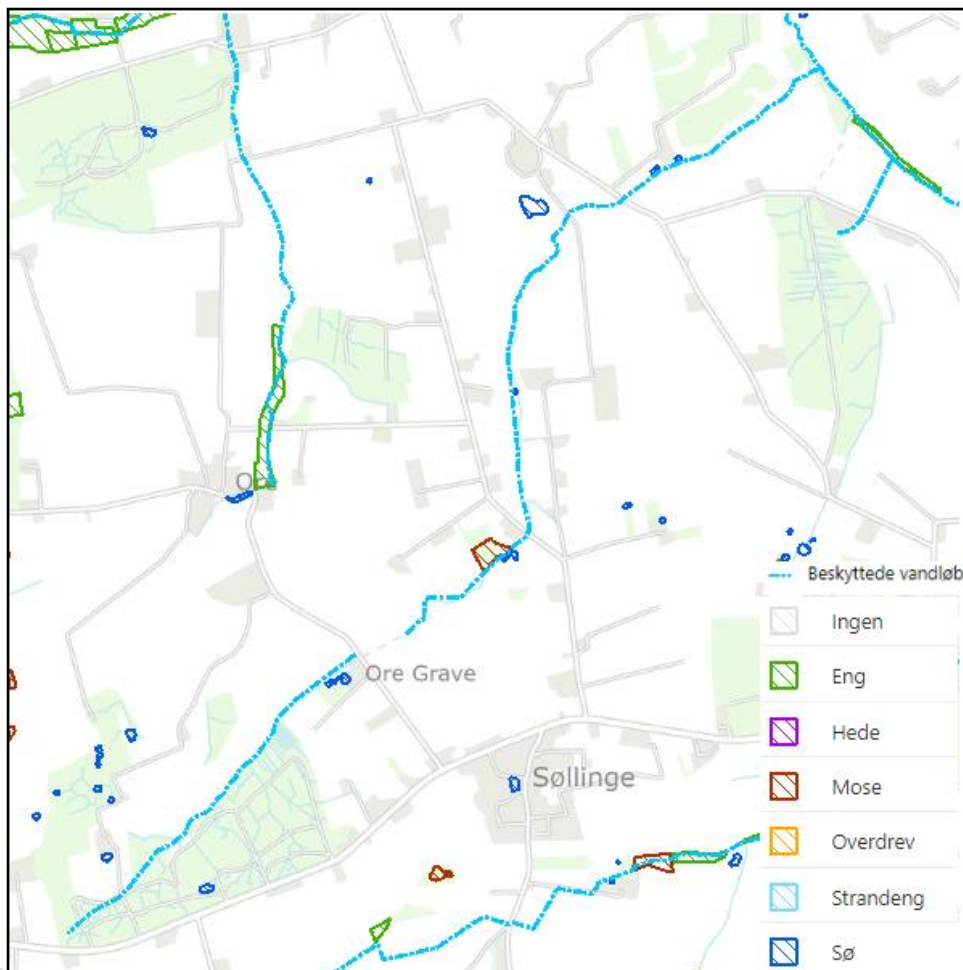

Herunder ses luftfoto af Skelbækken med stationering.

Beskyttet natur

Skelbækken er på de åbne strækninger omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Herunder er vedlagt kort over den beskyttede strækning samt evt. andre beskyttede naturtyper i området.

Beskrivelse af projektet.

Formålet med projektet er at forbedre den økologiske tilstand i Skelbækken ved hjælp af virkemidlet:

- Udskiftning af bundmateriale

Der er lavet en forundersøgelse og detailprojekt af EnviDan. I forbindelse med forundersøgelsen er vandløbet besigtiget. Derudover blev der foretaget opmåling af strækningen. På besigtigelsen blev det vurderet, at Skelbækken er præget af regulering, og at der på flere strækninger mangler variation i form af groft substrat, såsom gydegrus og større sten. Projektstrækningen udgør ca. 3,2 km – som er det nedre stræk inden udløbet i Hellerup Å.

Der er projekteret udskiftning af bundmateriale og etablering af gydebanks på 13 stræk af vandområdet.

De projekterede tiltag forventes at forbedre bestanden af fisk markant, da yngle- og opvækstmulighederne forbedres. Desuden vurderes det grove substrat at kunne øge bestanden af værdifulde invertebrater, og dermed øge DVFI lokalt. Endelig vurderes det, at de projekterede tiltag vil bidrage til et mere varieret vandløbsmiljø, hvilket vil være til gavn for alle organismer samt vandløbet planter. Det vurderes, at

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

de projekterede tiltag er tilstrækkeligt til at der kan opnås mindst god økologisk tilstand i vandområdet, og dermed sikre målopfyldelse.

Der foretages udskiftning af vandløbsbunden 13 steder på vandløbsstrækningen.

De enkelte placeringer af tiltag kan ses på de vedlagte bilag. De generelle principper bag udskiftningen af bunden er:

- 15 cm af det nuværende bundmateriale bortgraves og derefter tilføres 20 til 25 cm grus til vandløbet. Udlægningen af grus udføres som etablering af en gydebanke, jf. DTU's vejledning. Gydebanken anlægges med et fald der følger faldforholdene i vandløbet, konkret ca. 2-8 ‰. Gydebankernes længde er i størrelsesordenen 10-16 m. Gydebankerne skal anlægges, så bagkanten glider jævnt over i den eksisterende bundkote – dvs. der skal ikke være et fald/styrt ved afslutningen af banken.
- Efter gydebankernes etablering suppleres med enkelte skjulesten i størrelsen 256 - 350 mm. Skjulestenene lægges med en tæthed af 1-3 sten pr. lbm afhængig af vandløbsbredden.
- Bundbredden øges med mellem 15-30 cm og der bruges stokkemetode for at vurdere vandspejlsændringer

Dobbeltprofil.

Der laves tosidet dobbeltprofil på 6 strækninger (nr. 7-12), hvor der er projekteret etablering af gydebanker. Dobbeltprofilerne etableres ved at der graves 30 cm ind i hver brink, ca. 30 cm over vandløbsbunden. Der tages udgangspunkt i de lokale forhold og de endelige dimensioner aftales mellem entreprenør og bygherre ved projektopstart.

Tiltag nr. 0 (st. 1760-1805 m):

Umiddelbart nedstrøms udløbet fra den rørlagte strækning laves tiltag nr. 0. Nedenfor rørudløbet er der i dag en mindre pool, der er opstået ved at vand ved store afstrømninger kommer ud af røret med stor kraft. Dette skaber en del materialetransport i vandløbet. For at mindske denne transport, bortgraves først ca. 40 cm af den eksisterende bund, på en 30 m lang strækning nedstrøms rørudløbet (st. 1760 – 1790). Dermed skabes der et større område til at absorbere energi fra vandet, samt modtage sediment. Det bortgravede bundmateriale placeres på marker i nærheden efter aftale, eller bortkøres.

Efterfølgende afgraves 15 cm af den eksisterende bund fra st. 1795 – 1805.

Derefter udlægges grus og der etableres en gydebanke fra st. 1795 – 1805. Der udlægges grus så den projekteret bund ender i kote 57,60 m, i den opstrøms ende af udlægningen. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 57,53 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm på venstre side af vandløbet ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 1 (st. 1848-1858 m):

Tiltag nr. 1 startes i st. 1848, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 57,44 m til 57,29 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 57,54 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 57,51 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm på venstre side af vandløbet ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 2 (st. 1872-1884 m):

Tiltag nr. 2 startes i st. 1872, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 57,30 m til 57,15 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 57,40 m. Gydebanken laves 12 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 57,37 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm på venstre side af vandløbet ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 3 (st. 1939-1949 m):

Tiltag nr. 3 startes i st. 1939, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 56,63 m til 56,47 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 56,67 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 3 promille og sluttet således i kote 56,61 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 2 m. Denne bredde øges med 15-30 cm på venstre side af vandløbet ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 4 (st. 2647-2661 m):

Tiltag nr. 4 startes i st. 2647, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 54,41 m til 54,26 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 54,51 m. Gydebanken laves 14 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 54,48 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 2 m. Denne bredde øges med 15-30 cm på venstre side af vandløbet ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 5 (st. 2726-2736 m):

Tiltag nr. 5 startes i st. 2726, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 54,15 m til 54,00 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 54,20 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 54,18 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 6 (st. 2748-2758 m):

Tiltag nr. 6 startes i st. 2748, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 54,05 m til 53,90 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 54,10 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 2 promille og sluttet således i kote 54,07 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 7 (st. 3132-3146 m):

Tiltag nr. 7 startes i st. 3132, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 52,47 m til 52,32 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 52,52 m. Gydebanken laves 14 m lang og anlægges med et fald på ca. 4 promille og sluttet således i kote 52,43 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 8 (st. 3164-3174 m):

Tiltag nr. 8 startes i st. 3164, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 52,18 m til 52,03 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 52,23 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 4 promille og sluttet således i kote 52,12 m. Vandløbets bundbredde i det

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 9 (st. 3259-3269 m):

Tiltag nr. 9 startes i st. 3259, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 50,87 m til 50,72 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 50,92 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 4 promille og slutes således i kote 50,87 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 10 (st. 3795-3805 m):

Tiltag nr. 10 startes i st. 3795, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 47,90 m til 47,85 m. Herefter fyldes der grys på, så den projekteret bund ender i kote 47,95 m. Gydebanken laves 10 m lang og anlægges med et fald på ca. 4 promille og slutes således i kote 47,89 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 11 (st. 4026-4040 m):

Tiltag nr. 11 startes i st. 4026, hvor der først afgraves 15 cm af bunden fra kote 46,93 m til 46,78 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 46,98 m. Gydebanken laves 14 m lang og anlægges med et fald på ca. 3 promille og slutes således i kote 46,95 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Tiltag nr. 12 (st. 4646-4662 m):

Tiltag nr. 12 startes i st. 4646, hvor der afgraves 15 cm af bunden fra kote 42,05 m til 41,90 m. Herefter fyldes der grus på, så den projekteret bund ender i kote 42,10 m. Gydebanken laves 16 m lang og anlægges med et fald på ca. 8 promille og slutes således i kote 41,95 m. Vandløbets bundbredde i det pågældende område er ca. 1,5 m. Denne bredde øges med 15-30 cm ved udlægningen af gydegrus. Anlæggene er ca. 1:1,5 på dette stræk.

Konsekvensvurdering af vandstandsforhold

Længeprofiler med nuværende og projekteret vandspejlsforhold er brugt til at vurdere vandstandsforhold for projektet.

Generelt vil den projekterede udskiftning af bundmateriale og etablering af gydebankerne medføre en lille og ubetydelig lokal hævnning af vandstanden i åen. Umiddelbart opstrøms bankerne øges vandspejlet maksimalt 5 cm ved sommermiddel afstrømning. Øgningen aftager dog hurtigt ned over banken. Ved vintermiddel er forskellen i de fleste tilfælde ganske få centimeter, og aldrig over 5 cm.

I det følgende fremhæves vandstandsændringerne ved de enkelte projekterede tiltag. I tilfælde hvor det giver mening puljes flere af tiltagene/gydebanker. Gydebankerne er nummeret fra opstrøms ende af projektområdet.

Tiltag/Gydebanke nr. 0 resulterer ikke i nogen påvirkning af vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning.

Tiltag/Gydebanke nr. 1 og 2 medfører en mindre stigning af vandspejlet under 5 cm ved både sommermiddel og vintermiddel afstrømning. Dvs. at påvirkningen er i en størrelsesorden, så den reelt ikke vil kunne registreres i området. Ændringerne

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

vil ikke få nogen betydning for drænudløb samt afvanding fra omkringliggende arealer. Den lokale stigning i vandspejl aftager ca. 10 m opstrøms forkanten på gydebanke 1.

Tiltag/Gydebanke nr. 3 forøger vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning med maks. 3 cm. Dvs. at påvirkningen er i en størrelsesorden, så den reelt ikke vil kunne registreres i området. Ændringerne vil ikke få nogen betydning for drænudløb samt afvanding fra omkringliggende arealer. Den lokale stigning i vandspejl aftager ca. 5 m opstrøms forkanten på gydebanken.

Tiltag/Gydebanke nr. 4 resulterer ikke i nogen påvirkning af vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning.

Tiltag/Gydebanke nr. 5 og 6 forøger vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning med under 5 cm. Dvs. at påvirkningen er i en størrelsesorden, så den reelt ikke vil kunne registreres i området. Ændringerne vil ikke få nogen betydning for drænudløb samt afvanding fra omkringliggende arealer. Den lokale stigning i vandspejl aftager ca. 15 m opstrøms forkanten på gydebanke 5.

Tiltag/Gydebanke nr. 7 og 8 forøger vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning med under 5 cm. Dvs. at påvirkningen er i en størrelsesorden, så den reelt ikke vil kunne registreres i området. Stuvningen aftager ca. 5 m opstrøms forkanten på gydebanke 7.

Tiltag/Gydebanke nr. 9 resulterer ikke i nogen påvirkning af vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning.

Tiltag/Gydebanke nr. 10 forøger vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning med ca. 3 cm. Dvs. at påvirkningen er i en størrelsesorden, så den reelt ikke vil kunne registreres i området. Ændringerne vil ikke få nogen betydning for drænudløb samt afvanding fra omkringliggende arealer. Den lokale vandspejlsstigning aftager ca. 10 m opstrøms forkanten på gydebanken.

Tiltag/Gydebanke nr. 11 resulterer ikke i nogen påvirkning af vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning.

Tiltag/Gydebanke nr. 12 resulterer ikke i nogen påvirkning af vandspejlet ved sommermiddel og vintermiddel afstrømning.

Samlet er vurderingen, at projektet ikke vil påvirke afvandingsforholdene negativt, vandspejlet hæves enkelte steder på under 3-5cm på korte strækninger i forbindelse med gydebankerne.

Konsekvenser vandføring ved dobbeltprofil.

Konsekvensvurdering af dobbeltprofil på projektstrækning nr. 7 – 12. Det er aftalt, efter ønske fra lodsejeren, at der laves dobbeltprofil ved gydebankerne nr. 7 - 12. Dobbeltprofilen etableres, så den ikke påvirker vandløbets vandstand ved sommermiddelafløb. Det sker ved at dobbeltprofilen etableres 30 cm over

FAABORG-MIDTFYN KOMMUNE

vandløbsbunden. Derved er konsekvensvurderingen for projektet som beskrevet ovenfor gældende for sommersituationer.

Om vinteren hvor vandstanden stiger i vandløbet vil der være en øget kapacitet, når vandstanden stiger over de 30 cm og bevæger sig op i dobbeltprofilen. Der er ikke regnet på vandføringen for de 6 strækninger med dobbeltprofil, men profilet udvides og derved falder vandstanden ved vintervandføring, set i forhold til at der ikke etableres en dobbeltprofil. Projektet har regnet på et vandløb uden dobbeltprofil, og her kom man frem til at vandstand ved vinterafstrømning var upåvirket eller steg under 5 cm. Da vandløbet udvides på begge sider vil vandstanden falde inden for dobbeltprofilet ved en vinterafstrømning. Der er ikke regnet på, hvor meget vandstanden vil sænke sig.

Fredninger og kulturhistorie

I forbindelse med forundersøgelsen er der rettet henvendelse til Øhavsmuseet, som har foretaget en arkivalsk kontrol af området. Museet finder ikke at der er særlig grund til at tro, der forekommer fortidsminder i området ved Skelbækken.

Tidsplan

Godkendelse efter vandløbsloven forventes udsendt medio august 2025.

Klagefrist i henhold til godkendelse efter vandløbsloven forventes at udløbe medio september 2025.

Anlægsarbejdet forventes udført i perioden 1. september – 31. oktober 2025.

Overslag over anlægs- og driftsudgifter

Et overslag over anlægsomkostningerne afhænger af et endeligt udbud men er anslået til 200.000 DKK, og der forventes ikke at være øgede driftsomkostninger ved ændringerne.

Rasmus Kruse Bro
Biolog

xx
Teamleder Natur og Klima

Vedlagte bilag

Lodsejer liste

Oversigtskort for udskiftning af bund.

Kopi sendt til følgende:

Myndigheder og foreninger:

- Danmarks Sportsfiskerforbund, Fyn, fyn@sportsfiskerforbundet.dk
- Fiskeriinspektorat Øst inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Faaborg-Midtfyn - dnfaaborg-midtfyn-sager@dn.dk
- DOF-Fyn, faaborg-midtfyn@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Øhavsmuseet – ohavsmuseet@ohavsmuseet.dk